

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Synopsis Magnalium Divi Josephi

Ignatius <a Sancto Francisco>

Leodii, 1684

Sect. 2. Initium cultus publici Divi Iosephi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38500

tionis) efficiat ut anima illa ei diem festum agat, cujus magnalia per cogitationem agnovit: Quare cum Sancti Patres tot retrò sæculis tam sublimiter de Divo Josepho senserint omni dubio remoto ei festum Diem in animâ suâ egerunt, & nobis reliquias suarum cogitationum transmiserunt, ut nos his accensi, ei quoque diem festum ageremus.

IX. Cùm ergò nullum extiterit tempus in quo non fuerint semper aliqui Divo Josepho devoti, quàm antiqua, quàm solida est hæc devotio! nullum certius vetustatis argumentum est, quàm ubi rerum principia parum lucida, ratioque temporum quasi victa videtur. Quare etsi præcisâ hujusce devotionis seu cultus privati origo obscurior sit, non ideò tamen ejus antiquitas ignobilior, quin potius è contra ut de hæc usurpare possim quod Lucanus Poëta lib. 10. dixit de Nili origine.

Arcanum natura caput non prodidit ulli,

Nec licuit populis parvum te Nile videre,

Amovitiq; sinus, & gentes maluit ortus

Mirari, quàm nosse tuos.

X. Sicut ergo fluviorum primi, dum de suo fonte dubios relinquunt investigatores, suam amplitudinem probant maximè, ita etiam hæc Divi Josephi devotio, cùm non sit de numero hæsternarum, quas superciliosi in suspicionem vocare solent, & novitatis arguere Novatores, atque risu excipere Libertini, sed aded antiqua, ut nullum sit assignabile tempus, in quo non fuerint semper aliqui Divo Josepho benè affecti, proculdubio non potest non ex hoc capite excellere. Et licet initio videantur fuisse pauci, quia tamen insignes & sanctissimi, non ideò minus commendabilis: sicut Deus qui initio sibi gloriosum satis judicavit dici Deus Abraham, Deus Isaac, & Deus Jacob, cum debuisset dici Deus omnis creatura.

SECTIO II.

Initium Cultus publici Divi Josephi.

XI. **C**onstat ex dictis superius hoc Tractatu cap. 1. non à multis sæculis hoc genus cultus Divo Josepho fuisse exhibitum, nisi in valde paucis locis, cujus & causas ibi dedimus, hic conabimur deprehendere quandonam ille sit ei exhibitus.

XII. Nonnulli hujus publici cultus initium revocant ad tempora Gersonis Cancellarii Parisiensis, maximè ab habito per illum sermone in Concilio Constantiensi de Nativitate Beatæ Virginis in quo digrediens ad Divum Josephum Patres Concilii hortatur, ut *Laudis aliquid ei & honoris decernatur ad Ecclesiam pacem adipiscendam.* Declaratque ibi se agere non pro festo in populo, sed tantum pro festo in Clero universaliter seu Officio Ecclesiastico.

XIII. Confirmant aliqui hanc opinionem ex Jacobo Perez de Valentia Ordin. Eremit. Sancti Augustini Episcopo Christopolitano in suis Commentariis in Canticum *Magnificat*, ad illa verba *Fecit mihi magna qui potens est*, ubi ad finem sextæ dignitatis Beatæ Virginis hæc habet: *Vide sermonem quem Venerabilis ac famosissimus Dominus Joannes Gerson Cancellarius Parisiensis habuit & fecit in Concilio Constantiensi coram toto Senatu Ecclesiastico, in quo ponit istam positionem, scilicet de Paternitate Divi Josephi, quasi ad litteram, qui quidem sermo fuit pergratus & acceptus toti faciei Ecclesie ibidem congregata: Propter quod jam publice celebratur Officium Beati Josephi in pluribus Ecclesiis Galliarum, & specialiter solemnizatur in Ecclesia nostra Valentina Hispania.*

XIV. Verumtamen non rectè: Primò enim in verbis citatis Jacobi Perez non habetur relativum propter quem, ut referatur celebratio Officii B. Josephi ad sermonem à Gersone habitum in Concilio Constantiensi. & significet illud Officium ab isto sermone cœpisse celebrari in Ecclesiis Galliarum: sed est relativum propter quod, quod non potest referre

referre aliud quàm objectum positionis ipsius Iacobi Perez, quam confirmat per sermonem istum Ioannis Gersonis idest Divi Iosephi Paternitatem, & significat manifestè quod ista Paternitas ex quâ ejus Magnalia cetera, fuerit motivum propter quod ab Ecclesiis Galliarum publicè Officium Beati Iosephi celebratum sit, ex quo nihil sequitur omninò de tempore quo illud incepit.

XV. Secundò adhuc efficacius, quia ipse Ioannes Gerson à Iacobo Perez citatus in eo sermone quem habuit in Concilio citat Officium antiquum Ecclesiæ Hierosolymitanæ de Sancto Iosepho: unde manifestissimè sequitur ante istud Concilium & Ioannem Gersonem cultum publicum Divi Iosephi extitisse in Ecclesia Hierosolymitanâ.

XVI. Immo cultum aliquem publicum ejusdem Sancti in Cismontanis Provinciis extitisse longè ante istud Concilium ex pluribus antiquis Capellis indicatis in Italia & Germaniâ constat: & P. Barry in suo libro Gallicè conscripto cui titulus *La Devotion de Saint Ioseph*, chap. 4. meminit unius antiquissimæ in majori Ecclesia Urbis Papalis Avenionensis, & Confraternitatis ibidem erectæ & perseverantis, ac in dies semper magis florentis, ad quam confluere solent Virgines in die festo Sancti Iosephi ad Missam & Vesperas pro Indulgentiis eidem Confraternitati & Capellæ ab antiquo concessis: cujus devotionis initia idem Pater Barry revocat ad Gregorium XI. hocque conjicit ex aliâ pulcherrimâ ejusdem S. Iosephi Capellâ in Ecclesia Sancti Agricolæ in eadem Urbe Avenionensi ab eodem Pontifice erectâ, ut patet ex ejus Gentiliis insignibus in ipsis lapidibus pluries incisus. Atqui Gregorius ille XI. ascendit ad Pontificatum anno 1271. & è vivis excessit anno 1278. Cum ergò idem Gregorius XI. Sedem Apostolicam à Clemente V. anno 1305. Româ propter factiones Italiæ Avenionem translata restituerit Romæ anno 1376. (vide pro his Onuphrium ad istos annos, Genebrardum in Chronico, Ciaconium in Gregorio XI. Bzovium anno 1370. num. 17. & anno 1378. num. 1. Du Pleix in Caro-

lo VI. & alios) probabile fit omninò Capellam istam fuisse erectam antequam Gregorius XI. Avenione excederet, hoc est ante annum reductionis Sedis Papalis Romam qui fuit annus 1376.

Hinc idem P. Barry & alii ad hoc XVII. tempus initium Cultus publici Divi Iosephi revocant. Potestque hæc sententia hoc modo probari, quia ex dictis initio hujus Sectionis, ille solus Cultus est publicus & solemnis qui Ecclesiæ autoritate quæ residet penes Summum Pontificem defertur: sed ante hunc Cultum nullus potest assignari ex autoritate Summi Pontificis Divo Iosepho exhibitus, hic ergo erit omninò primus. Respondeo ante istud tempus cultum publicum fuisse adhibitum Divo Iosepho ex consuetudine, sciente nec improbante Pontifice, quare hæc consuetudo habuit vim legis ex tacito consensu Principis.

Illustratur hæc Responsio nam ante XVIII. Sanctum Swibertum Episcopum quem ad devotam Caroli Magni Imperatoris, & Hildebaldis Colonienfis Archiepiscopi instantiam canonizavit Leo Papa III. anno 804. pridie nonas Septembris, ut refert S. Ludgerus in Epistolâ de miraculis Sancti Swiberti c. 9. apud Surium Tomo 2. & apud Baronium Tomo. 9. Annot. ad istum annum nullus legitur à Summis Pontificibus solemniter canonizatus: Et certum est ex historiâ Ecclesiasticâ antiquitus homines Dei, voce populi fuisse canonizatos & pro talibus à fidelibus habitos & honoratos: imò usque ad Alexandrum III. saltem usque ad Innocentium III. licuisse Episcopis in suâ Diocesi canonizare Sanctos, & proponere illos colendos docet noster Thomas Waldensis tomo 3. de Sacrament. tit. 14. cap. 122. & Cardinalis Bellarminus lib. 8. de Sanct. Beatit. cap. 8. & patet ex Divo Cypriano lib. 3. Epistolar. Epist. 6. & ex multis Sanctis qui coluntur in certis Provinciis ab immemorabili tempore qui sunt omninò ignoti in aliis: quemadmodum de Simeone Metaphraste patet ex Concilio Florentino Sess. 7. ubi Patres Latini asserunt dictum Simeonem Metaphrastem in Ecclesiis Græcorum coli

coli pro Sancto, cuius nulla usquam apud Latinos extat memoria.

XIX.

Porro ab Alexandro III. & Innocentio similiter III. non amplius licuisse, docet noster Lezana, quia hi Pontifices propter abusus notabiles qui irreperant circa hanc cultus Sanctorum materiam pro quibus vide Sulpitium in vitâ Sancti Martini Turo-nensis Episcopi & alios & c. *Andvimus* extra de reliquiis & Sanctorum veneratione, prohibuerunt ne quis deinceps publicè coleretur ut Sâctus nisi de expresso consensu & approbatione Summi Pontificis, ut constat ex eodem c. *Andvimus*, & optimè quidem quia in aliis quibuscumque præterquam in Summo Pontifice Petri Successore non est illa infallibilitas, quæ necessariò requiritur in hac materiâ.

XX.

Instabis ante Alexandrum III. non constat D. Josepho fuisse adhibitum cultum publicum, cum ergo iste Pontifex ascenderit Cathedram, anno 1159. & sederit annos 22. non licuit postea Divo Josepho cultum publicum adhibere sine Summi Pontificis auctoritate, & omnis qui fuit ei ab eo tempore sine illâ adhibitus, si quis fuerit non debuit teneri publicus & solemnus, atqui ante Gregorium XI. nullum legimus & de Summi Pontificis consensu adhibitum, ergo standum in Sententia Patris Barry: Respondeo dato & non concessio antecedente, pro quo vide infra dicenda maximè cap. 4. Nego consequentiam, quia etsi Alexander III. & Innocentius III. reser- varint sibi potestatem Sanctos in posterum canonizandi, non tamen adhibendi cultum publicum illis qui jam ante ipsos habebantur ab Ecclesia pro Sanctis, cum fuerit liberum Episcopis & Capitulis Generalibus Ordinum etiâ illis qui ab ipsis Pontificibus eorum successoribus semel canonizati fuissent decernere illis officium, vel sub hoc aut illo ritu usque ad tempora nostra quibus jam & officium & officii ritum sibi sancta Sedes reservavit: quare cum Divus Josephus cui tanta laus est in ipso Dei Evangelio nunquam non fuerit habitus Sanctus ab Ecclesiâ, potuit jure merito ab Ecclesiâ Hierosolymitana & aliis coli, & hic cultus fuit

verè publicus.

Dico ergo hujus cultus publici palmas videtur omninò sibi vindicare Sancta Ecclesia Hierosolymitana, nec immeritò, cum enim in omnibus aliis Sanctis eorum cultus ut plurimum ceperit à loco ubi aut nati, aut educati & mortui sunt: æquum omninò fuit ut cum tempus advenit quo Deus voluit Divum Josephum venerationi esse, ibi cultus illius inciperet ubi natus, educatus & mortuus est: præter hanc congruentiam adduco quod habet Joannes Gerson Serm. de Nativitate B. V. ad Patres Concilii Constantiensis ubi probat Divi Josephi sanctificationem in utero ex antiquo officio Hierosolymitanæ Ecclesiæ, ergo ante Concilium Constantiense Ecclesia Hierosolymitana ei cultum publicum adhibuit, ergo etiam ante Gregorium XI. inter quem & dictum Concilium mediant tantum 36. vel 38. anni, quandoquidem Gerson in isto sermone habito in Concilio Constantiensi probans Divi Josephi in utero sanctificationem prober illam non ex officio Hierosolymitano tantum sed antiquo: quale non posset dici si non præcessit istud Concilium plusquam 36. vel 38. annis.

Ad hoc quoque evincendum adduco frequentes observationes. Prima, quod in Ordine nostro quâcumque per orbem diffuso, Officium de Sancto Josepho tamdiu factum est, quamdiu ab Ecclesiâ Hierosolymitana, cum nunquam alio Breviario usus fuerit Ordo quàm Breviario Ecclesiæ Hierosolymitanæ, ideò proculdubio quia in ejus sinu hæc Alma Religio sumpsit suum exordium, ibique prima Sedes mansit, & illius caput sedit usque ad tempora Beati Alani Generalis inter Latinos ordine quinti, id est usque ad annum 1289. quo trucidatis à Sarra- cenis in Monte Carmelo Religiosis nostris, reliqui ad has partes Europeas migrare coacti sunt: propter quod etiam nunc non obstante Bullâ Pii V. de anno 1558. quæ incipit, *Quod à nobis*, de accipiendo ab omnibus Breviario Romano ab ipso approbato idem retinent Breviarium: quia cum Ordo usus esset Hierosolymitano plusquam ducentis annis ante Pianam istam con-
stitutionem,

situationem, per eandem ab illius observatione mansit omnino exempta.

XXIII. Secunda observatio, quod in Breviario hujus Ordinis Parisiis anno 1517. typis de Marneff impressio (in quo ad 19. Martii Festum & Officium D. Josephi sub ritu duplici) ponitur in ejus limine Rubrica una de particularibus Ordinis Officiis ab Ordine isti Hierosolymitano Breviario adjectis, prout sequitur de verbo ad verbum.

XXIV. *Capitulum Generale in Monte Pessulano celebratum, & aliud Bononia celebratum, & aliud Bruxelle celebratum, & aliud Aureliaci celebratum, & aliud Ne-mausi celebratum, & aliud Neapoli celebratum; hac, inquam Capitula multa ordinaverunt seu statuerunt circa divinum Officium, quae breviter sequuntur. Primo, quod Commemoratio Beatae Virginis fiat semel in Hebdomada per Adventum extra ultimam Septimanam, fiat etiam feria tertia in Rogationibus. Secundo, quod Gloria in Excelsis dicatur in Missa solemniter de Beata Virgine. Tertio: quod Antiphona Salve Regina &c. Versus, Ora pro nobis, &c. Et Oratio Protege Domine, &c. dicantur in fine omnium horarum ante fidelium animam, & in fine Missae excepto triduo ante Pascha. Quarto, quod fiat Officium de Sanctis quorum corpora requiescunt in Conventibus nostris, & de Sanctis quorum in Villis ubi Fratres morantur sollempnissime celebratur, & de Sanctis quorum Capella vel Altare infra proprium Conventum habetur, & de Sanctis quorum sunt nomina, Apollonia, Barbara, Martialis, xj. mille Virgines, Saturninus, Sorores B. Maria, Basilus, Cyrillus, Angelus, Baudelius, Erasmus, Eliseus, Albertus, Iannarius, Geraldus, Hilarius, Pappas & Maurus, Faustinus & Jovita & Honorius. Quinto, quod parva Hora nostra Domina mutentur pro parte per Adventum, & à Nativitate Domini usque ad peractam Octavam Purificationis. Sexto, quod in die animarum, & omnibus Feriis secundis fiat Processio pro defunctis. Septimo, quod fiant Octavae solennes de Epiphania, de Ascensione, de Corpore Christi, de Angelis, de omnibus Sanctis, & de Dedicatione, & de Beata Maria Magdalena. Octavo, quod fiat Festum totum duplex, vel duplex de omnibus illis Sanctis, & Octava, in quorum diebus &*

officis Indulgentia in Mari Magno concessa sunt. Et sunt haec festa Nativitas Domini, dies Parasceves, Pascha, Pentecostes, Conceptio, Nativitas, Presentatio, Annuntiatio, Visitatio, Purificatio & Assumptio Beatissimae Virginis; Sancti Martyres Fabianus & Sebastianus, duo Festa Sancta Crucis, Nativitas Sancti Ioannis, Festum Apostolorum Petri & Pauli, Michael Archangelus, omnes Sancti, & Vocabula Ecclesiarum nostrarum. In his omnibus solemnitatibus & per earum octavas maxima Indulgentia in nostris Ecclesiis habentur, &c. Hac breviter recollecta quando & quomodo fieri debeant in suis locis declaratur. Haec Rubrica illa.

Cum ergo omnia festa Breviario Hierosolymitano ab Ordine adjecta incipiendo à Capitulo Montis-Pessulano de anno 1321. usque ad Capitulum Neapolitanum de anno 1510. inveniantur in hac Rubrica Breviarii nostri Parisiis anni 1517. apud Marneff impressi in eà verò non reperitur Festum Sancti Josephi, nec etiam in aliis praecedentibus Capitulis Generalibus usque ad Tholotanium de anno 1306. inclusivè, quorum acta seorsim ad cuiusque illorum annum referuntur à Patre nostro Lezanà Tom. 4. Annal. Ordinis (nam de anterioribus nihil dicere possum cum de illis nihil extet eodem P. Lezanà asserente) signum est manifestissimum quod ante omnia illa Capitula, erat jam Festum Sancti Josephi in Breviario Hierosolymitano, propter quod non fuit necesse illud cum aliis per acta illorum Capitulorum ordinari adjiciendum dicto Breviario quo Ordo utebatur: vel dicatur per quam rimam intraverit Divus Josephus in Breviaria Ordinis illo anni 1517. ex quo Rubrica illa hic sub num. 24. relata antiquiora, quale inter illa est illud quod extat in Bibliotheca nostra Leodiensi, quod Bruxellis anno 1480. 16. Maii absolutum est operà Fratris Valentini Colonienfis.

Objicio ego ut nihil videretur voluisse occultare, licet in Rubrica istà non fiat adjectio Divi Josephi ut aliorum, ad Breviarium Ordinis, invenitur tamen in actis Capituli Generalis Ne-mausensis anno 1498. ordinatum ut fiat Officium de illo. Probat ex nostro

nostro Lezanâ Tom. 4. Annal. ordin. qui ad istum annum 1498. hæc refert: ex libro Ordinis fol. 75. *Quoad Decreta hujus Capituli Nemausensis hæc sunt præcipua. Primum circa divinum Officium, quod per totum Ordinem fieret quotidie in Vesperis & Matutinis, nisi impedimentum evenisset memoria de Sanctis Alberto & Angelo. Item quod de Beatâ Mariâ Magdalena fierent Octavae solennes. Præterea quod de Sancto Ioaehimo fieret festum duplex decimâ Septembris, sicut de S. Iosepho.*

XXVII. Respondeo hæc objectio plus habet apparentiæ quàm virium, nam præterquam quod invenitur festum D. Josephi & Officium in Breviario præfato de anno 1480. hæc ultima verba: *Præterea quod de Sancto Ioaehimo fieret festum duplex 16. Septembris sicut de Sancto Iosepho.* Non significant simultatem institutionis utriusque Festi, scilicet Sancti Ioaehimi primò, & secundò Divi Josephi, ut vult objectio; sed significant institutionem Festi Sancti Ioaehimi ad normam & similitudinem Festi Sancti Josephi, idest ut fiat Festum Sancti Ioaehimi sub ritu duplici sicut fiebat Festum Sancti Iosephi.

XXVIII. Confirmatur primò, hæc responsio ex dictis, constat enim ex Gersone citato longè ante Concilium Constantiense quod absolutum fuit anno 1418. idest octoginta annis totis ante istud Capitulum Generale Nemausense, Festum Divi Josephi relatum fuisse in Breviarium Ecclesiæ Hierosolymitanæ, consequenter & in Breviarium Carmelitarum, ergo non loquitur hoc Capitulum Nemausense de primâ institutione Festi S. Josephi.

XXIX. Confirmatur secundò, hæc responsio ex Breviario illo anni 1480. de quo supra num. 25. isto Capitulo antiquiore in quo reperitur officium proprium Divi Josephi idque sub ritu duplici, nihil verò de Sancto Ioaehimo, ergo verba illa Capituli Nemausensis: (*De Sancto Ioaehimo fiat Festum duplex 16. Septembris sicut de Sancto Iosepho,*) posterioris tempore isto Breviario, non possunt significare simultatem institutionis utriusque festi, sed rectè explicantur dicendo significare institutionem Festi S. Ioaehimi ad normam festi quod fiebat de Sancto Iosepho, scilicet

sub ritu duplici.

Addo etiam hoc posse confirmari evidentissimè ex eo quod in verbis illis Capituli Nemausensis non assignatur Divo Iosepho dies pro eius Festo seu Officio, sicut assignatur Divo Ioaehimo: nimirum quia ante Divus Iosephus habebat suum diem non Divus Ioaehimus, nempe decimanonam Martii, prout de facto invenitur habere in isto Breviario anni 1480. quem diem semper retinuit Ordo, & tandem tota Ecclesia, rejectis aliis assignavit pro eodem Divi Iosephi Festo.

Constat ergo ex his omnibus Ecclesiam Hierosolymitanam etiam ante annum 1306. coluisse Divum Iosephum cultu publico, quanto verò tempore ante, nihil certi dicere possum, quia nulla istius Ecclesiæ monumenta vel Breviaria supratactis antiquiora ad manus meas pervenerunt ut hanc rem ulterius scrutari possem. Vide tamen ea quæ infra ad finem Sectionis sequentis num. 38. & 39. ex P. Bollando & Sociis.

CAPUT IV.

Corollaria ex dictis.

REVOCANDUM hic quod diximus Capite præcedenti, Carmelitas nullo unquam alio quàm Ecclesiæ Hierosolymitanæ Breviario usos, cum nec nunc ab alia mundi plagâ in hanc transplantati, & per orbem quâcumque diffusi, alio utantur quàm compacto juxta istius Ecclesiæ antiquam consuetudinem, quam constanter retinuerunt, & retinent annuentibus summis Pontificibus. Ex quo sequitur manifestè Carmelitas quâcumque per orbem diffusos, si non ante, saltem ab eodem tempore quo Ecclesia Hierosolymitana cultu publico & solemniter coluisse Divum Iosephum.

Secundò revocandum ex dictis Capite præcedenti præcipuè num. 25. cultum hunc publicum & solemnem Divi Iosephi apud Carmelitas præcessisse annum 1306. qui fuit decimus-septimus transmirationis eorum à Terrâ

Magnalia
D.
Iosephi
S.V.